

Тоғиг МАһМУД

Ашмән гылынч чалды, кин оду саңды,
Чалды дарин гатдан тарихим үзә.
Баңа жараларым шырымлар ачды
Сағалмајан жаралар үстә!
Ашмән һәдд билмәди... јанды һәр тәраф,
Сөз алды, ән мәнән жараламагдан.
Жәни торпаг-торпаг параламагдан!
Баңа күзәшт етдим, чанавар кимми
Сұмаға чұмдуга даһшатдағанды.
Ашансыз оласам да, күнәнкәр кимми
Жаралар үстүндән жаралар алдым.
Сымы, матәмін чох, гаря рәнким чох,
Лидырым парлајыр гараларымдан.
Жәни бәдәнимдә жарасы јер јох,
Ен сыйзыр, од чыхыр жараларындан!
Санмы азилам, жаҳуд әйілам,
Дәрәтим—әйілмәз дағ вүгарымдыр.
Ашмәнә дејүшән өзүм дејиләм,
Ашмәнә дејүшән жараларымдыр!..

Калбәчәрли бир кәлин,
Калб, һүнәрли бир кәлин

Ермәни фашистләре
Өсир дүшмәсін деје
Өзүнү бир гүш кимми
Атыб наһәнк дәрәје!
Горујуб намусуну,
Елинни, улусуну!
Гачыбы Бакыя долан,
Раһат кәзән... нә гәдәр
Кетүк кимми сапсағлам
Бығыбурма кишиләр...
Мәңсә онлары дејил,
Һүнәрілә таң алан
О кәлени көрүрәм,
Хәјалымда үчелан
Нәжәлени көрүрәм.
Олуб чичак, олуб нур,
Галыр зирва гарында!
Гуша чеврилиб үчур
Кәлбәчәр дагларында!

●

Дәйішән бу дүнија шылтаг бир атдыр,
Јаман бәрк инчијиб өз меңтөринден.
Бу, нә чүр дүнијадыр, на чүр һәјатдыр.
Мәңкемә лахлајыб өз меңвәринден.
Дәйішир фасиллор, дәйішир һава,
Дәнізләр bogулор, дәйішир чиркаб ичинде.
Каң дашын, зәләзәлә, каң өлүм, дава,
Инсанлар чырпыныр әзаб ичинде!

Инам јох башына доландыгымыз
Нә илаһи шәхсә, нә дә минбәрә,
Бә'зән инанымырыг инандыгымыз
Мүгеддес саялан бир пејгамбәрә!
Итиր гејрәт, намус, мәрдлик, икшилик...
Бир бәһран бүрүүр бүтүн хилгәти;
Чохалыр кобудлуг, артыр вәһшилик,
Чыхырынсанлыгдан инсан хисепті.
Көрәсән, бу дүнија нара ѡол алыб,
Дәйіншір сараплан бағча-бағ кимми;
Каннат гојнунда асылы галыб
Ишығы азалан чилчыраг кимми.
Чохдур шәр, фәлакәт, кәдер, түссө, аһ,
Совушур дүнијанын базар-дүканы!
Мәһкәм түтүб сахла, еј бөйк Аллаһ,
Әлиндөн чыхмасын әрзин сүканы!

●

Дәрд-гәминин һәмиша
Гәлбине салыб Талыб,
һәмиша касыб Талыб,
һәмиша дә фикирли
Кәзіб доланыб Талыб!
Касыблығы чәһәннәм,
Үч оғлу һәбсә дүшүб...
Бундан сонра даңа да
Јазыглашиб, бүзүшүб...
Гызы јад олуб гачыб,
Кизли гошулуб гачыб...
Бир оғлу бәс! О һаны,

Јохдур јери, үнваны...
Јазыг Талыб,
Касыб Талыб!
Нә үроји севиним,
Нә дә ки, үзү құлұб,
Әли көждөн үзүлүб,
Әли жердөн үзүлүб!
Бә'зән евнідо тоңна
Құнләрла нахощ галыб...
Беш өвләді олса да,
Беш отағы биш галыб.
Дәрдинин чарәсінні
Анчаг өлүмдә тапыб
О јазыг, касыб Талыб.
Үмидина бағланан,
Ничат кимми сахланан
Иппәрла
Өзүнү асыб Талыб.
Дәһшәтлісін будур ки,
Нәрәтлісін будур ки,
Неч кес дәһшәтләнмөйіб,
Неч кес Нәрәтләнмөйіб!

●

Каң ачы, каң да шириң
Бир өмүр сүрүрүк биң.
Төкө жатан заман јох,
Нәјатын өзүндә дә
Жүхулар көрүрүк биң.
Жүхулар көрүрүк биң:

ja шәраб далгасында,
ja рұбаб далгасында,
ja сөрват далгасында,
ja шөһрәт далгасында,
ja шәһәт далгасында...
Жаз әтријә чанланан
Бир ағач когушунда
шәнләмәк
жүху кимми.
Илаһи бир көзәлік
Илаһи ағушунда
әjlәнмәк
жүху кимми!
Бу жүхулар ичинде
Бир даш кимми батанлар,
Ja шәраб далгасында,
Ja рұбаб далгасында
Көзләрк көре-көре
шырин-шырин жаталар...
Нәјаты жүху саныб,
Ојаг вахты да жатыб
Дүнjanы унуданлар,
Нәјаты унуданлар...
Көтирм бу жүхулар
Тәлатумлар, туғанлар,
Нәјәнанлар, дүгүлар...
Бу жүхулар, нә даңаг,
Сирлидир сохумузға.
Жүху жа вера-вере
Киыллин апарыр биң
Әбөди жүхумузай...